Miljø- og
Fødevareministeriet
Landbrugs- og
Fiskeristyrelsen

Gartneriet Jørgen Petersen, Egholt A/S
Hønsemosen 3
6064 Jordrup

Mail: gartnerietegholt@gmail.dk

Ref. MORSTO
Den 19. maj 2017
Jour.nr. 17-320-000030

Påbud om stop af markedsføring, destruktion af samt tilbagekaldelse af ikke-godkendte genetisk modificerede Petunia

Den 1. maj 2017 gennemførte Landbrugs- og Fiskeristyrelsen en uvarslet kontrol hos en af GASA Young Plants kunder. Ved kontrollen blev der udtaget en Petunia-plante af sorten Potunia Plus Papaya med henblik på at fastslå, hvorvidt sorten var genetisk modificeret.

Den udtagne plante blev efterfølgende sendt til laboratorieanalyse på Fødevarestyrelsens Laboratorie. Analysen viste, at den pågældende plante er genetisk modificeret, jfr. Bilag 1.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsens afgørelse
Landbrugs- og Fiskeristyrelsen pålægger i henhold til § 22 i lov om miljø og genteknologi[1] Gartneriet Jørgen Petersen, Egholt A/S at iværksætte følgende:

- Stoppe markedsføringen af planter af Petunia-sorten Potunia Plus Papaya fra Dümmen (vare nr. 40257) *straks*.
- Foretage destruktion af eventuelle tilbageværende planter af Petunia-sorten Potunia Plus Papaya fra Dümmen (vare nr. 40257) *straks*.
- Gennemføre tilbagekaldelse af leverede eller solgte planter af Petunia-sorten Potunia Plus Papaya fra Dümmen (vare nr. 40257) *straks*.

Påbuddet omfatter den følgende levering af den pågældende Petunia-sort fra GASA Young Plants (jfr. bilag 1):

Leverance fra GASA Young Plants den 6. april 2017.

Tilbagekaldelsen indebærer, at planter, der er blevet solgt til detailhandlere eller andre virksomheder, skal anmodes returneret eller destrueret af detailhandleren. Tilbagekaldelsen omfatter ikke planter der eventuelt er solgt videre til forbrugere.

Ved modtagelse af planter i tilknytning til tilbagekaldelsen skal der foretages destruktion *uden unødigt ophold*.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 9 af 4. januar 2017 om miljø og genteknologi.

Planter af den omtalte sort skal destrueres på en forsvarlig måde, som sikrer, at materialet ikke er levedygtigt. Det kan fx være ved kompostering, bortskaffelse med dagrenovation eller ved afbrænding af plantedele.

Når du har destrueret dine planter og eventuelle detailhandlere har destrueret deres, bedes du give styrelsen besked om, at destruktionen har fundet sted. Beskeden kan sendes på mailadressen miljobio@lfst.dk med angivelse af journalnummer.

Klagevejledning
Du kan klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen skal være skriftlig og angive på hvilke punkter du mener, at den påklagede afgørelse er urigtig samt en begrundelse herfor. Du sender klagen til miljobio@lfst.dk. Klagen skal være modtaget inden 4 uger fra den dag, du modtog dette brev. Vi sender klagen sammen med vores kommentarer videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse i sagen. Modtager vi klagen for sent, vil Miljø- og Fødevareklagenævnet som udgangspunkt afvise klagen.

Påbuddets baggrund og formål
På et møde i EU's komite under udsætningsdirektivet[2] den 26. april 2017 blev der orienteret om, at der i Finland var påvist, ulovlig markedsføring af en række ikke-godkendte genetisk modificerede Petunia-sorter.

Petunia-sorterne havde alle en orange blomsterfarve, som ikke forekommer naturligt i denne planteart. Plantematerialet var importeret af finske gartnerier fra henholdsvis Tyskland, Holland og Danmark. En af sorterne var leveret af den danske virksomhed GASA Young Plants.

Efter anmodning fra Landbrugs- og Fiskeristyrelsen den 28. april 2017 har GASA Young Plants oplyst, at GASA Young Plants har købt og solgt stiklinger af fem af de formodede genetisk modificerede Petunia-sorter, som er fundet på det finske marked. Sorterne stammer fra Tyskland og Holland.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen modtog d. 1. maj 2017 oplysninger fra GASA Young Plants om, at i alt 5467 stiklinger af de fem sorter er blevet solgt til gartnerier o. lign. i Danmark.

Ifølge oplysninger fra GASA Young Plants er en af sorterne (Potunia Plus Papaya) leveret til din virksomhed.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen udtog d. 2. maj 2017 en plante af sorten Potunia Plus Papaya med henblik på konstatering af, hvorvidt der er tale om en genetisk modificeret Petunia-sort.

Planten er d. 3. maj 2017 blevet analyseret på Fødevarestyrelsens laboratorium i Ringsted for tilstedeværelse af kendte elementer fra de DNA-elementer, som formodes overført til Petunia ved gensplejsning.

---

[2] Direktiv 2001/18/EF.

Ved analysen er påvist tilstedeværelse af 35S promotor-sekvensen (p35S), som oprindeligt stammer fra Blomkålsmosaikvirus (*Cauliflower Mosaic Virus*, CaMV) og ikke forekommer naturligt i prydplanten Petunia, jfr. bilag 2.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen fremsendte den 11. maj 2017 et påtænkt påbud til Gartneriet Jørgen Petersen, Egholt A/S med henblik på at give mulighed for at fremsætte bemærkninger til det påtænkte påbud med frist den 18. maj 2017.

Styrelsen havde ved fristen udløb ikke modtaget bemærkninger fra Gartneriet Jørgen Petersen, Egholt A/S.

Det retlige grundlag
Det fremgår af § 6 og § 9 i lov om miljø og genteknologi, at genetisk modificerede organismer ikke må importeres, udsættes, sælges eller markedsføres uden godkendelse fra miljø- og fødevareministeren. Undtaget fra dette krav er udsætning af genetisk modificerede organismer, der på anden vis er godkendt efter anden fællesskabslovgivning, jf. lovens § 9, stk. 3-5.

Ved udsætning forstås enhver tilsigtet overførsel til miljøet af genetisk modificerede organismer uden brug af specifikke indeslutningsforanstaltninger, der anvendes for at begrænse de genetisk modificerede organismers kontakt med mennesker og miljø, jf. § 9, stk. 6, i lov om miljø og genteknologi.

Dette gælder for markedsføring af genetisk modificerede organismer, herunder planter, som udgør eller indgår i produkter.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen har pligt til at foranledige et ulovligt forhold bringes til ophør, medmindre forholdet har underordnet betydning, jf. § 21 i lov om miljø og genteknologi. I sammenhæng hermed kan styrelsen udstede påbud med henblik på at bringe det ulovlige forhold til ophør, jf. § 22 i lov om miljø og genteknologi.

Styrelsens vurdering
Der er i Danmark ikke godkendt genetisk modificerede Petunia til import, udsætning, salg eller markedsføring. Det er således ikke tilladt at importere, udsætte, sælge eller markedsføre genetisk modificerede Petunia i Danmark, jf. § 9 i lov om miljø og genteknologi, jf. lovens § 6.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen kan på grundlag af den foretagne laboratorie-analyse af Petunia-sorten Potunia Plus Papaya, jf. bilag 2, konstatere, at den udtagne plante er genetisk modificeret.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen vurderer på denne baggrund, at Gartneriet Jørgen Petersen, Egholt A/S' udsætning af den ikke-godkendte genetisk modificerede Petunia-sort Potunia Plus Papaya udgør en overtrædelse af § 9 i lov om miljø og genteknologi, jf. lovens § 6. Styrelsen vurderer i den forbindelse, at undtagelserne i lovens § 9, stk. 3-5, ikke finder anvendelse.

Som følge af den ovennævnte overtrædelse vurderer Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, at styrelsen har pligt til at udstede påbud med henblik på at

bringe den ulovlige udsætning til ophør, jf. § 21 i lov om miljø og genteknologi, idet forholdet ikke kan siges at være af underordnet betydning. Styrelsen lægger i den forbindelse særlig vægt på, at den foretagne genetiske modificering af Petunia-sorten Potunia Plus Papaya ikke er risikovurderet efter EU-reglerne på området, hvorfor den specifikke risiko for miljøet ved spredning af de ikke-godkendte genetisk modificerede Petunia-sorter er ukendt.

Set ud fra forsigtighedsprincippet, jf. § 1, stk. 2, i lov om miljø og genteknologi, vurderer Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, at det i nærværende sag er nødvendigt, at det ulovlige forhold bringes til ophør med henblik på at mindske eller eliminere risikoen for spredning. Samlet set vurderer styrelsen, at det er nødvendigt at påbyde, at Gartneriet Jørgen Petersen, Egholt A/S stopper markedsføringen af den pågældende ikke-godkendte genetisk modificerede Petunia-sort straks, foretager destruktion af planterne samt gennemfører en tilbagekaldelse af leverede eller solgte planter.

Konsekvenser ved overtrædelse af påbuddet
Overtrædelse af påbuddet straffes med bøde, jf. § 36, stk. 1, nr. 4, i lov om miljø og genteknologi.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen kan lade de ovennævnte påbudte foranstaltninger udføre for Gartneriet Jørgen Petersen, Egholt A/S' regning, såfremt foranstaltningerne ikke udføres straks, jf. § 22, nr. 3, i lov om miljø og genteknologi.

Med venlig hilsen

Morten Storgaard (LFST)
Mobil: 22 68 96 19
MORSTO@lfst.dk

Bilag:
Bilag 1: Dokumentation fra GASA Young Plants vedr. leveringer af plantemateriale
Bilag 2: Analyserapport fra Fødevarestyrelsens Laboratorium, Ringsted

Følgeseddel

Leveringsadresse	Kunde nr.
Gasa Kolding Holstebro A/S Vejlevej 159 6000 Kolding DENMARK	103371-0001

Adresse	Kunde nr.
Gartneriet Jørgen Petersen, Egholt A/S Hønsemosen 3 6064 Jordrup DENMARK	103371

Følgeseddel	GASA Young Plants
Levering nr.:	445487
Leveringsdato:	06-04-2017
Dato:	06-04-2017
Vores Reference:	Martin Jørgensen
Telefon:	+45 6548 1268
Assistent navn:	
Assistent telefon:	
Uge:	14
Side:	1 / 1

EF Plantepas Danmark NAER EF Kvalitet

Botanisk navn	Kategori	EC Plant Passport	Oprindelse	Zone	Antal kasser	Kasse str.	Antal	Total
Petunia hybrida Potunia Plus Cobalt Blue	RC	NW-11001	DE		5	104	102	520
Petunia hybrida Potunia Plus Denim	RC	NW-11001	DE		2	104	102	208
Petunia hybrida Potunia Plus Hot Pink	RC	NW-11001	DE		5	104	102	520
Petunia hybrida Potunia Plus Neon Violet	RC	NW-11001	DE		5	104	102	520
Petunia hybrida Potunia Plus Papaya	RC	NW-11001	DE		1	104	102	104
Petunia hybrida Potunia Plus Pinkalicious	RC	NW-11001	DE		5	104	102	520
Petunia hybrida Potunia Plus Popcorn 2017	RC	NW-11001	DE		5	104	102	520
Petunia hybrida Potunia Plus Purple	RC	NW-11001	DE		5	104	102	520
					33			**3.432**

Planter beskyttet af "Plant Breeders Rights" og som ejes af forædleren.
Enhver opformering er ulovlig. Evt. mutationer fundet under kultivering tilhører forædleren
og skal straks videregives til denne. Alle salgsenheder skal opmærkes med korrekt salgs-navn,
sorts-navn og evt. kollektions-navn. Licens er afholdt for disse planter.

Lieferschein

DÜMMEN ORANGE

LF-Schein-Nr.:

2017L0101-17622

Dümmen GmbH; Dammweg 18-20; D-47495 Rheinberg

GASA Young Plants A/S
Kreditornummer 19209
Lavsenvaenget 1

5200 Odense V
Dänemark

LF-Datum.: 05-04-2017
R-Kunden-Nr.: 16050
Lf-Kunden-Nr.: 16050
Tel-Nr.: +45 (65) 481400
Fax: +45 (63) 129631
Vertreter: Svend Erik Kristensen
Tel. Vertreter: +45 (6548) 1356
Tourbezeichnung: Abholer Gasa
Zeitzone: Mittwoch_B 14
Sachbearbeiter: Ersan Erorhan
Datum/Uhrzeit: 04-05-2017 11:04

Kommission:

Knd-Best-Nr.:

EWG Pflanzenpass: Urspr. Deutschland
Betriebs-Nr.: DE - NW - 11001
Serien-Nr.: 008435

Auftrags-Nr.: 2017A0101-008435 Knd-Best-Nr.:
Lieferwoche: 14

ArtNr.	Bezeichnung	Fairtrade	Menge	Etk. Menge	Verpackungs-Einheiten	Gewicht:
KOMMISSION:	**103371-0001/ MONTAG**					
Petunias / Petunia Hybride						
Aero NT 104						
40257	Potunia Plus Papaya	N	102	0	1 TARGA	
40271	Potunia Plus Pinkalicious	N	510	0	5 TARGA	
40381	Potunia Plus Purple	N	510	0	5	
40475	Potunia Plus Hot Pink	N	510	0	5	
40542	Potunia Plus Denim	N	204	0	2	
40749	Potunia Plus Cobalt Blue	N	510	0	5 TARGA	
41336	Potunia Popcorn	N	510	0	5	
41371	Potunia Neon Violet	N	510	0	5	
Zwischensumme:			**3.366**		**33**	
Kommissionssumme:			**3.366**		**33**	
Lieferscheinsumme:			**3.366**		**33**	

Achtung: Unterschrift und Leergutschein beachten! (Evtl. Folgeseite)

Dümmen GmbH
Dammweg 18-20 * D-47495 Rheinberg
Telefon (+49) 02843/9299-0 * Telefax (+49) 02843/3171
Email: info.de@dummenorange.com
Internet: http://www.dummenorange.com
AG. Kleve HRB 7218
GF. Thomas Bousart ; Teuni van de Werken

Bankverbindungen
Deutsche Bank AG Kleve (BLZ 324 700 77) 0 333 199 800
IBAN DE44 3247 0077 0333 1998 00 SWIFT (BIC) DEUTDEDD324

Ust-IdNr.: DE813311294 St.-Nr.: 119/5744/0378
MWST-Nr.: 602 636

Übertrag von:
Auftrags-Nr.: 2017A0101-008435 Knd-Best-Nr.:
Lieferwoche: 14

ArtNr.	Bezeichnung	Fairtrade	Menge	Etk. Menge	Verpackungs-Einheiten	Gewicht

Lieferscheininformation:

Dümmen GmbH, handelnd unter der Marke Dümmen Orange, Sitz der Gesellschaft: Rheinberg, eingetragen unter der HRB 7218 beim AG Kleve.

® geschütztes Warenzeichen
* zum Sortenschutz angemeldet - lizenzpflichtig
** geschützte Sorte - lizenzpflichtig
Die Lieferung erfolgt zu unseren umseitigen Geschäftsbedingungen.

BITTE BEACHTEN SIE UNSERE NEUEN BANKVERBINDUNGEN

Unterschrift / Fahrer

_____

Spedition: _____

LKW-Nr.: _____

Tour/Rit-Nr.: _____

	CC	Bretter	Aufsetzer	EP
Ausgabe an Kunden				
Rücknahme vom Kunden				

Ware erhalten

_____

Unterschrift Gärtner

Es gelten die beigefügten Allgemeinen Geschäftsbedingungen der Dümmen GmbH für alle Angebote, Auftragsbestätigungen und/oder Lieferungen der Dümmen GmbH.

Achtung: Unterschrift und Leergutschein beachten! (Evtl. Folgeseite)

Dümmen GmbH
Dammweg 18-20 * D-47495 Rheinberg
Telefon (+49) 02843/9299-0 * Telefax (+49) 02843/3171
Email: info.de@dummenorange.com
Internet: http://www.dummenorange.com
AG. Kleve HRB 7218
GF. Thomas Bousart ; Teuni van de Werken

Bankverbindungen
Deutsche Bank AG Kleve (BLZ 324 700 77) 0 333 199 800
IBAN DE44 3247 0077 0333 1998 00 SWIFT (BIC) DEUTDEDD324

Ust-IdNr.: DE813311294 St.-Nr.: 119/5744/0378
MWST-Nr.: 602 636

Miljø- og Fødevareministeriet
Fødevarestyrelsen

DANAK
Test Reg. nr. 405

Analyseattest

Laboratoriet i Ringsted

Prøvetagningssted

Rekvirent
Landbrugs- og fiskeristyrelsen
Miljø & Biodiversitet
Nyropsgade 30
1780 København V

Attestnr:	A1710600
Godkendt dato:	03-05-2017
Projekt ID:	4112
Prøveserie:	1716139
Modtaget den:	03-05-2017
Prøve påbegyndt:	03-05-2017

Prøve ID: 17022308

Handelsnavn:	Potunia Plus Papaya	Udtagningsdato:	02-05-2017
Produkt:	Petunia sp. (petunia)		
Ekstern prøveudtager:	CAM	Udtaget mængde:	1 plante
Materialtype (PDI):	Hel plante	Parti størrelse:	102 stk

Analyseparametre	Analyseresultat	Enhed	Metode
Formalet prøve mængde	DNA oprenset fra		DNA oprensning GMO
Udtaget mængde til DNA oprensning	Der er udtaget 0,1 g		DNA oprensning GMO
DNA oprensningskit	DNA oprensning		DNA oprensning GMO
Kontrolgen	cyklo-oxygenase,		Kvalitativ analyse for p35S
DNA kvalitet	Godkendt		Kvalitativ analyse for p35S
CaMV 35S Promoter Screening	Påvist		Kvalitativ analyse for p35S
Kontrolgen	cyklo-oxygenase,		(t-nos) Screenings PCR
DNA kvalitet	Godkendt		(t-nos) Screenings PCR
T-nos-screening (Agrobacterium tumefaciens)	Ikke påvist		(t-nos) Screenings PCR

Lotte Hougs

Augusta Jona Palsdottir

Tegnforklaring: < mindre end; > større end; # ikke akkrediteret prøvning

Laboratoriet er akkrediteret af DANAK. Metodeoplysninger og oplysninger om måleusikkerhed kan rekvireres ved henvendelse til laboratoriet.
Resultaterne gælder kun for de prøvede emner. Rapporten må ikke gengives, undtagen i sin helhed, uden laboratoriets skriftlige godkendelse.

Søndervang 4
4100 Ringsted
tlf. 72 27 69 00
www.fvst.dk
41@fvst.dk